

VEČERNI LIST

NEODVISEN DNEVNIK

Posamezna številka 16 vinarjev.

Cene po pošti:

za celo leto K 40.—
za pol leta . K 20.—
za četrt leta K 10.—
za 1 mesec K 3.50
Za Ljubljano mesečno 3 K.
Uredništvo in upravn.
Kopitarjeva ulica št. 6.
Uredn. telefon šte. 50.

Naši prodirajo v Labudski dolini.

Št. Pavel naš. — Nemci prosijo za premirje.

Ljubljanski dopisni urad poroča dne 3. t. m. ob pol 1. uri zjutraj poluradno:

Naše prodiranje se razvija uspešno. Zavzeli smo Št. Pavel in Št. Jurij. Sovražnik se umika v neredu.

Naši letalci so s strojnimi obstreljevali umikajoče se sovražne kolone, sestavljene iz pehote, topništva, avtomobilov in jim prizadeli velike izgube.

Potrdjuje se vest, da je pri sovražniku vsled stalnih porazov nastopila panika. Eden naših oddelkov je ujel tri častnike in 91 mož, zaplenil en gorski top, 15 strojuic,

450 pušk in mnogo streliva za havbice in gorske topove.

Nemci so zaprosili za premirje in poslali delegacijo štirih članov in sicer konzula v nemškoavstrijskem zunanjem ministrstvu Maksa Hoffingerja, ritmojstra dr. Jakoba Reinleina, generalštabnega podpolkovnika Sigmunda Knausa in majorja Josipa Haierja. Ukazano je, da se ta delegacija prepusti skozi naše predstraže. V najkrajšem času se bodo stavitili tej delegaciji naši pogoji za ustavitev sovražnosti.

Pogodba med Jugoslavijo in Rumunijo.

Petrolej in bencin iz Rumunije.

Belgrad, 3. junija. (Izvirno.) Pogajanja med našo državo in Rumunsko glede izmenjave produktov so končana. Mi bomo pošiljali

Rumuniji koruzo, slanine in tanin, Rumunska vlada nam bo dajala v zameno petrolej, bencin in strojno olje.

12.000 vagonov sladkorne pese uničenih.

Belgrad, 3. junija. (Izvirno.) Preiskave v sladkornih tovarnah v Bački, Baranji in Banatu so dognale, da se je v sladkornih to-

varnah pokvarilo 12.000 vagonov sladkorne pese, katere tovarne niso mogle predelati vsled pomanjkanja premoga.

Rumunija in Grška izročita jugoslovanske ubežnike in izdajnike.

Belgrad, 3. junija. (Izvirno.) Vlada je poslala Grški, Rumuniji in Bolgariji note, v katerih zahteva, da naj izroče naše ubežnike, ki so delovali proti naši državi, na-

šim zastopstvom. Grška in Rumunija sta že odgovorili, da bosta izročili ubežnike našim zastopstvom, od Bolgarije pa še ni nikakega odgovora.

Razprava proti vohunu.

Zagreb, 3. junija. (Izvirno.) Pred vojnim sodiščem se je začela glavna razprava proti železniškemu uradniku Kottasu zaradi zloči-

na vohunstva. Na predlog državnega pravdnika je javnost od razprave izključena.

Wilson o padlih žrtvah.

LDU. Lyon, 1. junija. (Brezžično.) Se za secesijske vojne velja 30. majnik v Ameriki kot »spominski dan« (Memorial day). Ta dan se proslavi vsako leto spomin na one, ki so žrtvovali svoje življenje za domovino. Ta spominski dan, ki ima značaj ameriškega narodnega praznika, so praznovali letos v Fran-

ciji izredno slovesno. Proslavi je prisostvoval predsednik Wilson s svojo soprogo, general Pershing, pariški poslanik Zedinjenih držav, člani ameriške delegacije na mirovni konferenci, maršal Foch, generala Alby in Debeny, Tardieu in veliko število drugih osebnosti. Po cerkvenem obredu je imel Wilson nastopni govor:

Naši padli junaki so žrtvovali svoje živ-

ljenje, da pokažejo svojo navdušenost za pravično stvar. Naloga nas, ki smo ostali živi, je, da ščitimo to pravično stvar tudi v miru. Ti možje niso prebrodili morja samo zato, da premagajo Nemčijo in njene zaveznike na bojišču, temveč prišli so, da strmoglavijo za vse čase to, kar so predstavljale osrednje države, nasilno nadvlado, ki so jo hotele uvesti na svetu, objestno in sebično gospodstvo nad drugimi narodi. Ti možje so prišli, da preprečijo ponovitev take vojne. Odslej je naloga, zlasti nas civilistov, da rabimo vsa primerna sredstva, katera nam nudijo naši sklepi, naši dogovori in naše pogodbe, ter da preprečimo za vedno ponovitev take vojne. Država, ki ne bi hotela pristopiti k temu sporazumu, bi bila izdajica vsega človeškega rodu. Naša dolžnost je torej, ustvariti in ohraniti vsa jamstva za to, da matere v Ameriki, kakor tudi matere v Franciji, v Angliji, v Italiji, v Belgiji in v vseh drugih po vojni prizadetih državah ne bodo morale nikoli več doprinasati takih žrtev. To se da doseči, to se mora doseči in zato se bo tudi doseglo. Naši padli junaki so nam zapustili kot dedščino ta veliki ustroj, ki smo ga ravnokar ustanovili in ki ga imenujemo zveza narodov. Zveza narodov temelji na pogodbi, ki so jo sklenile posamezne države z namenom, da ti možje ne bi bili padli zastonj. Našel sem, da se strinjajo vsi državniki, s katerimi sem se pogajal, v prepričanju, da moramo imeti zvezo narodov, da se ne smemo zadovoljiti enostavno s sklepom miru ter pustiti potem, da se uveljavi mir samo po sebi, temveč da moramo zamisliti ustroj, ki bo udeležil našo skupno vero, da bo ta mir trajen in da bodo rezultati, katere smo v tej vojni dosegli, absolutno nedotakljivi.

Raznoterosti.

Belgrad, 3. junija. (Izvirno.) Vlada je izdala naredbo, da zapustijo vsi državni uradi na Krfu, ki so do sedaj vzdrževali stike z zavezniki, Krf. Njihov posel prevzamejo posamezni konzulati.

Sarajevo, 3. junija. (Izvirno.) Zemeljski ostanki Principa, Cabrinoviča in Grabeca se bodo prepeljali 28. t. m. v Sarajevo. Mesto se pripravlja za ta dan na velike slovesnosti.

Belgrad, 3. junija. (Izvirno.) Novoimenovani čehoslovaški poslanik Kalina je dospel v Belgrad, kjer bo takoj začel s svojim delovanjem.

Tihotapstvo z drožmi in vžigalicami.

Prejeli smo: Neka slovenska tvornica drož je obvestila nekó tvrdko v Metliki, da ji drož ne more pošiljati, ker jih je ljubljanska vlada zaplenila in naj prosi pri okrajnem gla-

varstvu za dovoljenje. Že 14. maja je prosila dotična tvrdka okr. glavarstvo v Crnomlju za dovoljenje in ker 14 dni ni bilo od glavarstva odgovora, je prosila po dopisnici, da se naj prošnja reši. Danes je 31. maja 1919, pa okr. glavarstvu še na misel ne pride, da bi odgovorilo. Ljudstvo išče in hodi od trgovca do trgovca prosit drož, pa jih nikjer ni, ker se jih brez dovoljenja ne dobi. To pa velja samo za poštenega trgovca, ker verižnik jih dobi brez dovoljenja. Tako je neka ženska, katere ime je znano, pri tvrdki M. P. v Metliki ponujala drože po 50 K za kg in rekla, da se jih v Ljubljani dobi, kolikor hoče. Sedaj se v Belokrajno dobe drože samo iz Karlovca, in sicer ne po pošti, marveč po verižnikih po 72 K za kilogram. Ako jih pa hoče trgovec ceneje dobiti, mora sam potovati v Karlovec z naramnikom, in sicer se dobe tam pristne ljubljanske drože. Tako mi je pravila neka znana gospodična, da je dne 9. maja nesla neka ženska iz Ljubljane 85 zavitev drož v Karlovec karlovskim pekom, en del teh drož je kupila tvrdka M. P. v Metliki po 72 K za kilogram iz Karlovca po verižnikih. Tudi ako potuje človek iz Ljubljane po dolenski železnici, jih ponujajo verižniki ljudem v vagonih. Enako je tudi s šibicami. Dne 28. marca sem bil v Karlovcu in sem videl prodajati neko žensko iz Ljubljane šibice »Flamngo« po 50 vin. komad, pozneje jih je celo prodala po 70 vin. Tudi Ciril Metodovih iz zaloge Iv. Perdana je bilo na trgu. Tobaka iz Slovenije bi bil lahko pri branjevkah cel voz nakupil, seveda po visoki ceni. Dne 29. marca sem bil pa v Ljubljani in zastoj iskal šibice. Šele zvečer, ko sem čakal v Kolodvorski ulici pri Starem Tišlerju na dolenski vlak, so prišli verižniki z obleko, šibicami in drugimi stvarmi. Prodajali so šibice po 60 vin. komad; bile so »Solot« in pozneje »Ciril Metodove«. Gospodje verižniki so pa izgledali po zunanosti tako, da sem se moral držati za žep. In zakaj je vse to? Ako človek prosi oblasti za dovoljenje, ne dobi niti odgovora. S tem pa oblasti veriženje in navijanje cen same pospešujejo in redno trgovanje onemogočujejo.

Iz pokrajine.

k Imenovanja pri sodiščih v območju okrožnega sodišča Novomeškega: Za kanceliste so na svojih sedanjih mestih imenovani sledeči pisarniški oficijantje: Adolf Grom, Vinko Knafelc, Karol Mahorčič, Rudolf Knoll, Ignacij Koščak, Josip Mervar in Anton Novljan, vsi v Novem mestu; Gašper Skok in Janko Mišič v Crnomlju; Franc Rom in Andrej Hutter v Kočevju; Albin Lilleg v Krškem; Drago Preželj v Metliki; Drago Selomit v Trebnjem; Ignacij Klopčič in Anton Gostiša v Radečah; Albin Maršič, Iv. Strehovec in Ciril Lavrič v Ribnici.

k Cerklje ob Krki: Umrla je 1. junija t. l. posestnica Ana Omerza, mati gimnazijskega profesorja Franca Omerza. N. p. v m. l.

k Slovenska Spartanka. Tam v obmejni Jarenini prebiva, okrog nje krožek drobnih otročičev. Najstarejši je šel 18 let star v vojno službo, pretrpel je muke v strelskih jarkih, pa se je zdrav vrnil v materino naročje, ko je bolna Avstrija umrla. Pa zakliče prava mati domovina-Jugoslavija, in med prvimi je bil, ki so šli v bran. Tedaj naredi mati ob slovesu nad sinom znamenje sv. križa in govori z bolešno-drhtečim glasom: Ljubi otrok! Trepetala sem zate, ko si se pehal po bojiščih za trblo Avstrijo. Pa moja molitev je pomagala, ljubi Bog je držal svojo branečo roko nad teboj, vrnil si se zdrav na svoj dom. Zdaj zopet odhajaš in Bog ve, se-li še vrneš ali ne! Zdaj greš braniti svojo materino zemljo, svojo pravo domovino. Moja molitev te spremlja! Ni

se ti treba po nepotrebnem izpostavljati nevarnosti. Če bo pa treba, stoj trdno v bran kot zvest sin slovenske matere. To ti rečem: rajša te vidim mrtvega, kakor pa da bi strahopetno pobegnil in sramotno oskrnil sebe, mene in domovino! — Slovenske matere, storite vse tako in Jugoslavija bo stala na trdni skali!

k Vojaški pozdravi. Pozdrave s koroške fronte pošiljajo vsem domačim fantje Slov. planinskega polka na pohodu proti Celovcu, da dobimo Mohorjeve knjige. Sebat Franc, Anžič Ivan, četovodja; Jemec Ivan, Brate Jernej, desetnika; Verovšek Anton, Uštar Feliks, Kranjc Franc, Matevž Grom, Jakob Dornik, Leopold Drašler in Rudolf Japelj, strelci.

k Čebelarški shodi. Na binkoštni pondeljek 9. rožnika t. l. bo čebelarški shod in ustanovitev čebelarke podružnice v Trebnjem in sicer ob polosmih dopoldne. Ravno taka shoda bosta v nedeljo 15. rožnika in sicer v Kostanjevici ob osmih dopoldne, na Raki pa ob treh popoldne. Povsod se bo shod vršil v šolskem poslopju. Čebelarji, ki vam je mar za napredek čebelarstva, udeležite se teh shodov v obilnem številu!

k Požar: Dne 27. maja ob pol 4. uri je izbruhnil na kašči posestnika Ivan Mihaliča iz Potovrha, občina Šmihel Stopiče ogenj, ki je vpepelil to poslopje, potem poleg istega se nahajajoči pod z šumo ter okrog 63 mernikov različnega žita, 1 mernik fižola, 60 kg suhega špeha, dalje vse poljedelsko orodje in veliko obleke. Nastala škoda se ceni na 11.700 K. Zavarovalnina znaša le 400 K. Na kak način je požar nastal se ni moglo dozdati dognati.

k Stipendije in podpore ministrstva za poljedelstvo. Ministrstvo za poljedelstvo namerava razpisati stipendije in podpore za strokovno izobrazbo v kmetijstvu, živinogradništvu in hidrotehniki na visokih in srednjih strokovnih šolah in za praktično izobrazbo po končanih strokovnih študijah. Stipendije se bodo razpisale v »Službenih Novinah« in morajo prosilci pravočasno vložiti svoje prošnje, ker se na pozneje došle prošnje ne bo oziralo pri oddaji stipendij. Vse druge podrobnosti se izvedo pri oddelku za kmetijstvo deželne vlade za Slovenijo v Ljubljani.

k Usanovitev trgovske in obrtne zbornice za Štajersko. Za lastno trgovsko in obrtno zbornico za Štajersko pokrajino v Celju sklicuje Zveza južnoštajerskih obrtnih zadrug za na binkoštni pondeljek dne 9. junija ob 14. uri v Celjski Narodni dom zborovanje delegatov spodnještajerskih obrtnih in trgovskih zadrug, trgovskih in obrtnih društev in zastopnikov industrije. Potek važnega zborovanja če biti zelo pomemben in zanimiv. Zeleti je velike udeležbe.

k V Celju se sliši po cestah pogovore radarjev o velikem razburjenju, ki ga je baje povzročil gosp. policijski voditelj. Merodajna oblast naj bi se o zadevi poučila in v najkrajšem času napravila red, kar bo gotovo v interesu naroda. — Opazovalec.

Iz Ljubljane.

1 Povhetova dvajsetletnica se je izvršila v znamenju dobrega razpoloženja in smeja. Sedemnajstič je napolnilo občinstvo »Mamzell Nitouche« do zadnjega kotička in vse navdušeno in hvaležno ploskalo glavnemu junaku-jubilantu, ki je bril norce iz njega. Ta večer je sploh vse pretiravalo, do zadnjega

štatista skoraj, znamenje, da oder pozna občinstvo bolje, ko občinstvo igralce. Sklepal sem, da občinstvo bolj ljubi grotesko ko Povheta samega. Tako občinstvo zna biti hvalež, no najmanj, manj kot bi Povhe zaslužil. Prirejalo mu je sicer burne ovacije; poklonjen mu je bil venec in več lepih šopkov.

1 Umrl je podporočnik Radul Novaković dne 1. junija ob 4. uri popoldne na Jesenicah. Pokojnikovo telo bodo prenesli v Ljubljano dne 3. junija ob 4. uri popoldne. Pogreb se bo vršil na pokopališču sv. Križa.

1 Društvo inženjerjev v Ljubljani vabi svoje člane na sestanek v sredo 4. t. m. ob 20. uri v Hotel Union (v Rožicah). Razgovor o udruženju inženjerskih društev. Določitev zastopnikov v to svrhu.

1 Orkester društva »Glasbene Matice« ima redno skupno vajo v sredo 4. t. m. točno ob 20. uri; prosim polnoštevilno. Za odbor: Dr. Ivan Karlin, t. č. načelnik.

1 »Ich spreche nur deutsch«. Tako je izjavil pred tukajšnjim sodiščem ravnatelj tvrdke Kozina v Tržiču Staudinger, ko je bil zaslišan kot priča v kazenski zadevi proti K. K. iz Tržiča.

1 Prepoved tečenja alkoholnih pijač vinjenim vojakom. Gostilničarji in kavarnarji se glasom odredbe komande mesta Ljubljane od 26. maja 1919, št. 380 opozarjajo, da je tečenje alkoholnih pijač vojakom, ki so že vinjeni ali katerim se pozna, da bi pri nadaljnjem vživanju alkohola postali vinjeni, prepovedano. Prestopki se bodo kaznovali po min. naredbi z dne 30. IX. 1857 do 200 K globo oziroma 14 dni zapor.

1 Vožnja po Lattermanovem drevoredu prepovedana. Ker se v zadnjem času ponavljajo ovadbe, da se občinstvo vozi s kolesi po Lattermanovem drevoredu, se občinstvo opozarja, da je vsaka vožnja po omenjenem drevoredu v zmislu § 37. cestnega policijskega reda prepovedana. Prestopki se kaznujejo po naredbi z dne 20. 4. 1854 z globo do 200 kron oziroma 14 dni zapor.

1 Kopališče v Kozlezi je odprlo vsak dan pri ugodnem vremenu od 8. do 19. ure. Spored kopanja je sledeč: V torek in petek od 12. do pol 16. ure samo za ženske, od pol 16. do 19. ure pa samo za moške. Druge dneve, oziroma ure, je dovoljeno skupno kopanje. Tega sporeda se je točno držati. Kopalne pristojbine so iste kot lansko leto. Kopališčne naprave so se letos zopet znatno izboljšale. Poleg raznih preureditev so se pomnožile garderobne kabine, spopolnjen je tudi čistilec za v bazin dolhajačo vodo. S tem je popolnoma preprečen dovod nesnage, tudi voda je znatno čistejša.

1 Tepež med invalidi. V Sokličevi gostilni je dne 31. maja zvečer popivala družba petih invalidov do pozne nočne ure, med njimi Viktor Bevc, rojen 1893 v Podkrajju pri Litiji, stanujoč v obrtni šoli, strugar Gorenc Ignacij, stanujoč v Korunovi ulici 6. Vsi so zapustili gostilno ob četrtna 23. uro in se začeli med potjo radi Tržačanov in Jugoslavije prerekat. V tem je sunil eden izmed družbe Bevc, le ta potegne nož in zabode Gorenca v levo stran prsi, misleč, da je isti krivec. Na vpitje očeta zabodenega je priskočil stražnik Grošelj. Tažko ranjeni Gorenc je bil spravljen v bolnišnico.

1 Ukradena kolesa. Kolo je bilo ukradeno dne 2. junija iz veže fin. ravnateljstva gosp. Ivanu Marinkotu. Kolo je bilo »Kintac« model, jako temno zeleno pleskano, prost tek, brez sprednje zavore, država na rogovilah lesena

er jako obrabljena, posebno desna. Stopala jako široka in držaj zavore že zarjavel; sprednji plašč ima v sredini teka jako debel rob. Vrednost 1500 kron. Pred nakupom se svari. — Kolo je bilo ukradeno tudi gosp. Jugu Oskarju, in sicer dne 1. junija dopoldne. Kolo je bilo v veži stanovanja Pražakova ulica št. 3. Isto je popolnoma črno pleskano, s prostim tekom ter doli upognjenim držajem. Vrednost 350 K.

1 Ogenj v kemični tovarni. V nedeljo dne 1. junija je izbruhnil v podstrešju pisarne kemične tovarne požar. Ogenj je nastal tam, kjer so bile spravljene prti iz jute. Sluti se, da je nastal po malomarnosti kaknega delavca, ki je prte nosil v podstrešje. Ognjegasci so bili požaru kmalu kos ter so ga omejili tako, da je zgorel samo del podstrešja.

1 Tihotapci s tobakom. Tobak je zaplenila policija neki Jankovič Angeli iz Solar Frančiški, obe iz Ljubljane, ker sta hoteli istega utihotapiti v Nemško Avstrijo. Imela je Jankovič 700 vržink ter okoli 2 kg tobaka, Solar pa en zavoj smodk in svalčič. Zagovarjali se bo sta pred sodiščem.

1 Kamenje metal je Hrovat Adolf v okno stanovanja svojih, na Bohoričevi ulici št. 3 bivaajočih staršev. Stori je pa to iz maščevanja, ker ga je oče zaradi vednih preprirov in pijančevanja iz družine izobčil in zapodil iz hiše. Ubil je 3 šipe ter ogrožal v stanovanju nahajajoče se svojce. Zagovarjal se bo pred sodiščem.

1 Nepreviden kolesar. Kolesar Skrlap Peter iz Mengša je podrl gospo Dietz Pavlino, stanujočo Pred škofijo št. 18, I. nadstr. Pri tem je zadobila Dietz precejšno poškodbo.

Repertoar narodnega gledališča.

Opera.

3. junija, torek, »Žongler naše preljube gospe«. A 2-60.

4. junija, sredo, predavanje gospoda Branislava Nušiča, srbskega pisatelja o »Tragediji srpskega naroda«. Izven abon.

Drama.

3. junija, torek, »Zemlja«. Izven abon.

4. junija, sredo, zaprto.

5. junija, četrtek, »Za hčer Anestijaz«. A 62.

Mladina pred sodnikom.

Vojska in njene zle posledice so vplivale neugodno ne samo splošno na odraslene ljudi, marveč posebno še na mladino. Kje so tisti srečni časi, ko je ljubljanski mladinski sodnik tedne in tedne počival? Zdaj razpravlja vsak petek in žal mu ne manjka posla. V petek dne 30. majnika 1919 n. pr. je razpravljajal od 9. ure dopoldne do četrta na 3. uro popoldne, preden je rešil vse došle mu zrele mladinske kazenske slučaje, o katerih poročamo, da bo mogla javnost sediti o naših mladoletnih večjih in manjših grešnikih in iskati odpomoči, ki jo mora nuditi izobrazba in posebna pozornost zanemarjeni mladini.

Ob razsulu bivše avstrijske armade so si ljudje prilastili veliko orožja. Pozivi, da naj se orožje vrne, niso dosti zalegli. Orožniki so pobrali ljudem vojaške stvari, posebno orožje. Sodišča zdaj razpravljajo o grešnikih, ki niso vrnili državi, kar ji gre. In obtoženih je zato tudi veliko mladinskih fantov in dečkov.

Pri Črnučah ni vrnil neki fant puške, katero »mi je orožnik sam dal, ko je bila tista vaha.« Iz St. Vida nad Ljubljano je tudi prišel pred mladinskega sodnika tak mladi grešnik, ki si je prilastil vojaški šotor in drugo vojaško blago. Fant je rekel, da ni vedel, kako so prišle te reči k njemu, vsled česar mu je rekel sodnik: »Ali vam je te reči Miklavž prinesel?« Z Gmajne pri Črnučah je stal pred mladinskim sodnikom mlad fant, pri katerem so orožniki dobili 1 bajonet, patrone in 1 magnet vojaškega telefona. Rekel je, da je te reči našel in da so jih pustili Nemci. Neki drug fant iz Črnuč je imel 3 pasove patron. Sodniku je nedolžno rekel: »Mislim sem, da samo »gverov ne smemo imeti.« — Tudi v Dravljah so dobili orožniki pri nekem fantu puško, »katero je najdel in vzel, ker se mu je smilila, da ne zarjavi.« — Mladostni sodnik je navedene »hudodelce« oprostil, ker se niso zavedali, da so storili kaj kaznivega, in je vsakega opozoril, da, če bo prišel zopet pred njega s tako zadevo, mu bo dal dva mesca.

A. F. s Sela je bila obsojena v 24urni zapor oziroma v 20 kron globe, ker je vzela iz omare 11 kron Jeri Burja. Razpravljalo se je tako natančno, »kakor da gre za dva milijona«. Mlado dekle je namreč skušalo zvrniti krivdo na pelletno hči Burjeve, ki je prišla pred sodišče kot priča. Mala priča seveda pri sodišču ni posebno junaško nastopala; toda odgovarjala je le včasih in na stavljena ji vprašanja prikimala ali odkimala. A. F. je očitno zelo zanemarjeno dekle, toda reč o vzetih 11 kronah je zelo spretno izpeljala, da bi bila odvrnila od sebe sum in ga odvalila na otroka.

Dva fanta iz St. Jurja sta vzela nekaj bukovich desk. Zagovarjala sta se, da sta mislila, da deske nimajo nobenega gospodarja, »ker so tako govorili možje«. Sodnik ju je oprostil, ker se nista zavedala kaznivosti svojega dejanja.

Oproščena sta bila tudi dva fanta, ki sta bila obtožena, da sta z mosta pri Grosupljih metala kamne na neki vlak. S tira, po katerem sta šla domov, so ju spodili. Ker ni nihče videl in spoznal storilcev, je mladostni sodnik fanta oprostil.

Žena.

Ž Angličke žene v vojni. Žene na Angleškem vršile so za časa vojne veliko delo na vseh poljih. Število delavk v raznih obratih se je med vojno povečalo na 1.532.000 ali 47 odstotkov. Število žena, ki so delale popolnoma moška dela, je znašalo 1.516.000 brez onih žena, ki so delale moška poljedelska dela. Nih 113.000 žena. V bankah je bilo zaposlenih 113.000 žena. Na bankah je bilo zaposlenih leta 1914 1500 žena, a l. 1918 že 37.000 žena. Pač ogromno število.

Ž Angležinja poročnik v armadi SHS. Zagrebška »Rječ« piše, da je bila Angležinja Lacen Sandacova imenovana za poročnika v armadi SHS. Ves čas, kar je vojska, je bila junaška Angležinja v srbski armadi.

Ž Ženska — brivec. Prva ženska brivka je začela poslovati pred osemnajstimi leti v glavnem grškem mestu Atenah. Brivka je bila lepa, mlada Grkinja. Otvoritev svoje obrti je objavila v vseh atenskih časnikih s pozivom, naj kosmati in bradati moški pridejo v njeno brivnico, da se na svoje oči prepri-

čajo o njeni spretnosti. In res so kmalu stari in mladi Grki prihajali k nji in so zaupali svoje lase in brade nežnim ročicam prve atenske brivke. — Tekom svetovne vojske se je rečena obrt jako razširila med ženskim spolom. Danes ni ženski brivec nikaka ne- navadna prikazen več.

Po svetu.

s Novi šport. Angleški oficirji v Mezopotamiji so si izmislili nov šport: lov na antilope v avtomobilu. Treba je samo iti malo dalje z avtomobilom in lov je obilen, ker je v bližini Evfrata in Tigrisa brez števila teh lepih živali. Nekega dne je naznanil nek avijatik, da maršira cela karavana sovražnikov od Samare. Poveljnik je takoj odposlal dvoje konjeniških in eno topniško brigado, ki je brez vsake izgube zapodila sovražnika v beg, namreč celo tropo antilop, ki jih je smatral avijatik za sovražne pešce. Poleg tega je tudi lov na različne ptice in na medvede jako zabaven. Lovov je na veliko žalost lovcev, zmanjkalo popolnoma.

s Nagel odgovor. Ko je izbruhnila krimska vojna, se je mudila v Petrogradu slavna francoska igralka Rachel. Ko se je poslavljala, je priredila »zlata mladina« nji v čast veliko slovesnost. Na slavnosti je stopil k umetnici nek ruski častnik in knez Rodensky ter ji je dejal ošabno: »Ne pijemo na vaše zdravje, umetnica, ampak vam kličemo »Na svidenje!«, zakaj ne bo dolgo, da bomo v Parizu pili šampanjec na vaše zdravje.« Umetnica je odgovorila smehljaje: »Ne, gospod. Francoska nima sredstev dovolj, da bi svoje vojne ujetnike napajala s šampanjem.«

s Mož ga je poslal. Mlad mož je stal na vratih in dejal tuji ženi: »Dajte nedeljsko obleko vašega moža, da jo izčistim in polikam. Danes zjutraj mi je to naročil.« — »Kakšno obleko?« je vprašala žena. »Nedeljsko obleko vašega moža.« — »Ali vas je on poslal?« — »Da, gospa!« — »Ali je moj mož zdrav?« — »Seveda, izborno se počuti. Ali kaj vprašate tako neumno?« — »Zato, ker je moj mož že deset let v grobu. Moški, ki ste ga videli pred par urami iti iz hiše, je moj brat. Glejte, da izginete, če ne vam bo slaba predla.« Mož jo je popihal, kolikor se je dalo naglo.

s Za smeh. Učitelj: Veste, gospod gozdar, z vašim sinom sem prav zadovoljen, samo to napako ima, da nesramno laže. Gozdar: Hm, hm. Čudno. A laže? Hm! Kje se je pa naučil? Moja stara se nikdar ne laže, no, mene pa tako ves dan ni doma. — »Vaš sin študira? Kaj pa hočete iz njega napraviti?« Advokat bol! Veste, fant ima nepremagljivo strast se vtikati v tuje zadeve — naj mu to vsaj kaj nese.« — Služkinja: Gospod profesor, ravnokar sta se vam porodila dvojčka. Profesor: Tako? Povejte to moji ženi — to spada v gospodinjstvo področje. — Oče in mati se pripravljata na veselico. Ko sta oblečena, se poslavljata od otrok. Anica: Oh, mamica, kako si lepa... izgledaš kakor kraljica... Pepček: Ja, papa pa izgleda kakor kelnar. — Gost: Slišite, krčmarica, v tej juhi plava muha! Krčmarica: No, hvala Bogu, torej se je vendar enkrat začela spomlad! — »Sinoči je neki tat poskusil, da bi mi izpraznil žep, pa moja žena je to preprečila.« — »Ali je tatu prijela, ali kričala?« — »Saj je še zraven ni bilo.« — »Kako je torej tatvino zabranila?« — »S tem, da mi je ona že zjutraj doma izpraznila žep.«

s Človekoljub. V eni najobljudenejših ulic v Liverpoolu na Angleškem nagovori dobro oblečen gospod ob vogalu ulice nekaj mož, ki so stali brez dela tam: »Koliko časa že nimate dela?« Nekteri pravijo, dva tedna, drugi tri, nekteri pa, da so že dolgo časa brez vsakega zaslužka.

»Potem gotovo doma ne bo prida jesti in kak dober obed bi vam gotovo ne bil odveč?« Osem mož mu soglasno odgovori, da bi ne imeli nič proti temu.

»No, pa pojte z menoj, vsi vi, ki ste lačni,« reče gospod, jih pelje v bližnjo gostilno in naroči obilen in okusen obed.

»Prav od srca sem vesel, ko vidim, da tem dobrim ljudem obed tako diši,« reče gospod hotelirju, ko so začeli delavci prav pridno jesti.

»Lep pogled!« pritrdi gostilničar.

»To mi je bolj všeč kakor kaka pridiga« nadaljuje tujec.

»Dobro delo rodi zmiraj dober sad« pristavi gostilničar priliznjeno.

»Prav imate gospod hotelir. Danes je res blagoslovljen dan. Lahko napravim dobro delo. Počakajte malo.«

Hiti ven in pride čez par minut nazaj, z njim pa še trije delavci, dva kočijaža, stara žena in dva raznašalca časopisov. Naroči še za te in jedli so kakor za stavo.

»Le pogledjte!« reče tujec in obraz se mu kar sveti od veselja, »to je pogled! Oh, ko bi mogel enkrat vse liverpoolske reževe tako nasititi!«

»Dober človek ste, pravi človekoljub« odgovori hotelir; tudi njemu se obraz sveti že premišljuje namreč, koliko več bo zaračunal temu »norcu« kakor je sicer navada.

»Koliko jih je že? Deset, dvanajst, štirinajst, šestnajst! Še štirje, pa bo okrogla številka! Počakajte, iskat jih grem!« zakliče navdušeni tujec in hiti zopet ven — gostilničar pa ga še danes čaka.

Pač je dal gostilničar vseh šestnajst zapreti, ker človekoljuba le ni bilo nazaj; a pred sodnijo ni nič opravil, nobeden od šestnajsterih ni bil še nikdar videl »gospoda z dobrim srcem.«

s Vodnjaki v puščavi. V valoviti, ob deževju travnati stepi ob romanski poti v Meko je mnogo vodnjakov. Te vodne shrambe imajo obliko čebule, globoke so do 5 metrov, na sredi 2—3 metre široke, z ozko odprtino. Izklesane so v skalo ali pa močno z apnom in peskom zamazane. V nje se nateka voda po ozkih jarkih, a po dežju se odprtina skrbno zakrije s kamnom in pa z rušo, da bi kdo iz njih vode ne ukradel. K takemu vodnjaku privede Arabec romarje. Odvali kamen in zajme vodo z mehoma, ki ga ima na vrvi privezanega. Preden napolni meh z vodo, dene notri nekoliko suhe trave. Voda je izprva čista, mrzla, okusna. Najprej naliže vode v lesene sklede konjem, potem se je pa še romarji napijo. Končno napolnijo romarji kozje ali velblodove mehove z vodo, privaliijo kamen in skrbno izbrišejo vleherno sled in stopnjo.

s Kako poceni je zelenjava v Parizu. Na pariški trg pride v zadnjem času toliko zelenjave, da nje cene silno padajo. Kilogram špargljev (belušev) stane samo 50 cent.

Jaroslav.

Zgodovinski roman.

Ruski spisal J. Šmidt-Melin; preložil Al. Benkovič.

(Dalje.)

Zopet je iskal koticčka, kjer bi se lahko skril pred zasledovalcema. Vžrši napol odprta vrata, je vstopil, pa naj ga tam čaka karkoli.

Čakal pa ga je mnogo večji uspeh, nego je mislil. Znotraj ni bilo nikogar, nobenega glasu, a v mesečini, ki je prodirala noter skozi odprta vrata, je opazil v velikem vrču čisto, kot srebro lesketajočo se vodo.

Naglo je pograbil vrč ter šepetal: »Košček kruha! Usmiljeni Bog! Daj mi, da najdem vsaj košček kruha!«

Toda čeprav se je oziral na vse strani, ni mogel zagledati nobenega jedila. Vendar je našel v kotu visečo popolno perzijsko obleko. Ne da bi dolgo ogledoval najdeni dar, se ga je takoj polastil; hlastno ga je strgal s klina in hitel ven.

Čuvstvo ponosa in zadovoljnosti ga je napolnilo, ko je z isto opreznostjo, s katero je bil prišel, bežal nazaj v hrib. Imel je za svojo varovanko potrebno okrepčilo, sam pa je bil za bodočnost preskrbljen s perzijsko obleko.

Čim bolj se je bližal kraju, kjer je bil pustil Natalijo, tem huje sta mu vznemirjala srce nepotrpežljivost in strah, tem hitreje je bežal. Brez sape in ves upehan je slednjič prišel do koče.

Kaj se je med tem zgodilo z Natalijo? Ali jo je morda uničila huda vročica? Pred vhod zavaljena skala je odletela kot pero. Sapa je zastajala Jaroslavu, ko se je nagnil čez borno ležišče, kjer je bilo ubogo dete blizu popolni onemoglosti. Vročica je bila dosegla vrhunec, vendar je Natalija opazila prisotnost svojega varuha. Gledala je vanj, kakor bi ga prosila, naj ji olajša trpljenje.

»Hvala Bogu! Še živi! Nisem prišel prepozno!« je veselo vzkliknil Jaroslav, obenem pa je prineseni vrč nastavil Nataliji na ustna.

Čarovna moč je bila navidez v tej vodi. Jedva je bila bolnica zaužila nekaj kapljic, že je vročina znatno odnehala, žile so bile mirneje in bolnico je prevzel miren spanec, katerega niso motile divje slike in domišljije.

Drugega dne se je vzbudila v popolni, jasni zavesti. Zdravje se ji je hitro vračalo, in ko sta se čez nekaj dni podala na nadaljnje potovanje, je Natalija čutila v sebi podvojene sile in zmoglosti.

Šele zdaj, ko je bil prost skrbi za svojo varovanko, se je v celi velikosti razvila nevarnost, ki je pretila Jaroslavu. Zato je najprej izpremenil svojo smer ter namesto v Erivan krenil proti Ečmiadzinu, sedežu patriarha armenske cerkve, o katerem je upal, da mu da varno spremstvo do Tiflisa.

Perzijska obleka je njega pač čuvala pred nevarnostjo, zato pa ga je tem bolj skrbelo, kako bi Natalijo skril pred pogledi vohunov. Nevaren jima je bil lahko vsakdo, bodisi prežeči sovražnik, bodisi nedolžen otrok ali popotnik, ki je na oslu

jezdil skozi pustinjo in s svojimi pesmimi vzbujal odmev v gorah. Največ pa je Jaroslavu koristila premena, ker se je varno mogel gibati med Perzijanci; pri tem mu je dosti pomogel jezik, katerega se je bil naučil v Teheranu.

In teh koristi se je posluževal v polni meri. Cesar pa pri seljakihi ni mogel dobiti dobrovoljno, tega se je polastil s silo, samo da bi mlada družica njegova ne trpela gladu in žeje.

Njegova bojazen, da ga bodo spoznali, pa je dosegla vrhunec, ko se je po dolgem času sešel s staro Perzijanko, materjo zvestega sluge Abbas-Mirze, ter zvedel od nje, da v bližnji vasi stikajo njegovi ogleduhi in preiskujejo okolico.

Ta vest je vzbudila vso njegovo opreznost. Niti ponoči se ni več upal na cesto, marveč je hotel počakati, da ogleduhi odidejo iz teh krajev.

K skrivališču je držala edina vratomolna steza po strmih skalah. Ko je tretji dan odhajal na običajni izlet, je naročil Nataliji, naj za vse slučaje ostane tam. Prišedši na kraj gozda, se je ogledal kroginkrog po ravnini. V ozadju je videl rdeče žareče gore, ob njih vznožju pa več vasic, obdanih od cvetočih vrtoč; dalje na ravnini pa umetno navrhovane in čudno nagomiljene griče, na katerih so svoj čas častilci solnca palili sveti ogenj. Vse skupaj je tvorilo krasno sliko, in Jaroslav, ki se je pogosto veselil tega pogleda, se je zopet vtopil v opazovanje teh krasot. Ves prestrašen pa naenkrat le nekaj korakov od sebe zapazi oborožene ljudi.

Preden mu je bilo mogoče uiti, ga je bila že zaklicala tolpa in vprašala, ni li videl ruskega vojaka v družbi male deklice.

Medtem se je bil Jaroslav že popolnoma zavedel in stopivši k Perzijanom rekel popolnoma mirno: »O grdem sinu hinavskih Moskalov, katerega iščete, nič ne vem. A deklico sem videl. Sinoči, ko sem nič slabega sluteč šel po cesti, sem bil napaden od Turkomanov. Spoznal sem jih takoj. Ti psi! Vse premoženje so mi ukradli! Ko so me oropali, začujem stokanje in ženski glas; ozrem se v tisto stran in vidim, da je eden izmed njih imel pri sebi deklico, ki se mu je hotela iztrgati kakor globoka jastrebu. In krasno je bilo dekletce! Njena polt je bila kakor sneg na vrhu Damavenda; oči so ji žarele kot zvezde in do kolen so ji segali bujni črni lasje. Deklica mora biti hči odličnih staršev, ker je imela krasno obleko iz modre svile, a raztrgano in ponošeno...«

(Dalje.)

Širite „Večerni list“!

Izdajatelj konsorcij „Večernega lista“.
Odgovorni urednik Viktor Čepić.
Tiska Južoslovanska tiskarna v Ljubljani.